

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Ryšky a soudkyň JUDr. Kateřiny Čuhelové, Ph.D., a Mgr. Ivy Krejčířové ve věci

žalobkyně: **S.K.**, narozená dne XXXXX
bytem XXXXX, XXXXX

proti
žalované: **WLG Invest a.s.**, IČO 26289636
sídlem Zarámí 4077, 760 40 Zlín

o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkové újmy,

o odvolání žalobkyně proti usnesení Okresního soudu ve Zlíně ze dne 28. května 2021, č. j. 28 C 32/2021-23,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se **potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně napadeným rozhodnutím zastavil řízení (I. výrok) a současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (II. výrok). Zastavení řízení odůvodnil soud prvního stupně s poukazem na § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích nezaplacením soudního poplatku žalobkyní přes výzvu soudu ve lhůtě 15 dnů od doručení výzvy k zaplacení soudního poplatku. Poukázal na fakt, že soudy obou stupňů bylo shodně konstatováno, že osvobození od soudního poplatku nemůže být žalobkyni přiznáno, neboť se jedná o zjevně bezúspěšné uplatňování práva.
2. Žalobkyně podala proti tomuto usnesení odvolání, ve kterém poukázala na své osobní a majetkové poměry a pozastavila se nad tím, že se jedná o zjevně bezúspěšné uplatňování práva.
3. Odvolací soud po zjištění, že odvolání směřuje proti rozhodnutí soudu prvního stupně, proti němuž je coby řádný opravný prostředek objektivně přípustné (§ 201, § 202 a contr. o.s.ř.), že ho žalobkyně podala z pozice účastníka řízení jako osoba k tomu oprávněná (§ 201 o.s.ř.) a že tak učinila včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.), bez nařízení jednání [§ 214 odst. 2 písm. c) o.s.ř.], napadené rozhodnutí přezkoumal z důvodů, které se týkají toho, co soud prvního stupně řešil ve výroku usnesení (§ 212a odst. 6 o.s.ř.), a dospěl k závěru, že odvolání je nutno upřít jakoukoli důvodnost.
4. Odvolací soud předesílá, že usnesením odvolacího soudu ze dne 12. 4. 2011, č. j. 70 Co 41/2021-19, bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně ze dne 12. 3. 2021, č. j. 28 C 32/2021-11, o nepřiznání osvobození žalobkyně od soudních poplatků. Odvolacím soudem bylo konstatováno, že ze strany žalobkyně se v tomto řízení jedná o opakované uplatnění nároku, ohledně kterého již bylo v minulosti pravomocně dovozeno zřejmě bezúspěšné uplatnění práva žalobkyní v jiných specifikovaných řízeních. I zde tedy opět platí odvolacím soudem dříve již opakovaně konstatovaný fakt, který musí být žalobkyní znám, že podání exekučního návrhu nemůže být ani dle Nejvyššího soudu neoprávněným zásahem do osobnostních práv (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2008, sp. zn. 30 Cdo 3912/2007, resp.

ve srovnatelné věci neosvobození od soudních poplatků usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 5. 2016, sp. zn. 30 Cdo 5691/2015, a navazující usnesení Ústavního soudu ze dne 25. 10. 2016, sp. zn. II. ÚS 2521/16). Exces v podobě podání návrhu k vymožení již splněného dluhu či obdobný exces oprávněného nelze v konkrétním případě z obsahu spisu dosledovat. K závěru, že se ze strany žalobkyně jedná o zřejmě bezúspěšné uplatnění práva, dospěl v minulosti ostatně i dovolací soud (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2017, sp. zn. 30 Cdo 1690/2017). Podmínky pro osvobození žalobkyně od soudních poplatků nemohou být v takovém případě splněny (§ 138 odst. 1 o.s.ř.) a řetězení žalob nemůže na tomto faktu změnit ničeho.

5. Žalobkyně byla poté usnesením soudu prvního stupně ze dne 19. 4. 2021, č. j. 28 C 32/2021-21, vyzvána k zaplacení soudního poplatku za žalobu ve výši 2 000 Kč [položka 3 písm. a) Sazebníku soudních poplatků] do 15 dnů od doručení výzvy. Výzva k zaplacení soudního poplatku byla žalobkyni doručena dne 28. 4. 2021, žalobkyně na ni reagovala opětovnou žádostí o osvobození od soudních poplatků a soudní poplatek nezaplatila. Soud prvního stupně poté přistoupil k vydání napadeného usnesení s odůvodněním výše uvedeným.
6. Odvolací soud akcentuje, že v konkrétním řízení není dáno žádné osvobození žalobkyně od soudních poplatků, které by mělo oporu v zákoně o soudních poplatcích, a to v rovině věcné dle § 11 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ani v rovině osobní dle § 11 odst. 2 zákona o soudních poplatcích, nebo v přiznání osvobození od soudních poplatků zcela nebo zčásti ve smyslu § 138 odst. 1 o.s.ř. Jak již uvedeno, žalobkyni naopak nebylo pravomocně přiznáno osvobození od soudních poplatků pro zjevně bezúspěšné uplatňování práva (viz odst. 4).
7. Žalobkyni tedy vznikla podáním žaloby ve smyslu § 4 písm. a) zákona o soudních poplatcích poplatková povinnost k zaplacení soudního poplatku, který se stal dle § 7 odst. 1 věty první zákona o soudních poplatcích splatný již vznikem poplatkové povinnosti. Zákonným procesním důsledkem nezaplacení soudního poplatku splatného podáním žaloby, který nebyl ani přes učiněnou výzvu soudu zaplacen v určené lhůtě v délce alespoň 15 dnů (s tím, že výjimečně může soud určit lhůtu i kratší), je po marném uplynutí této lhůty právě zastavení řízení (§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích), ke kterému tudíž soud prvního stupně přistoupil zcela správně.
8. O opakované žádosti o osvobození od soudního poplatku v rámci jednoho řízení je soud povinen rozhodnout jen v případě, že tato žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti, zejména došlo-li ke změně poměrů účastníka řízení (nález Ústavního soudu ze dne 20. 1. 2010, sp. zn. I. ÚS 1439/09). O zamítnutí návrhu na osvobození od soudních poplatků je soud povinen v rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích uvést, že další návrh na osvobození od soudních poplatků neuvádí žádné nové skutečnosti o majetkových poměrech účastníka, jinak musí o jeho návrhu rozhodnout (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 8. 2014, sp. zn. 22 Cdo 1939/2014).
9. Jak vyplývá z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2014, sp. zn. 21 Cdo 987/2013, účastník občanského soudního řízení uplatňuje ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o.s.ř. právo svévolně tehdy, činí-li procesní úkony nikoliv v zájmu ochrany svých subjektivních práv, ale jen zlovolně (při vědomí, že tím svá práva neochrání a ani ochránit nechce) a se záměrem způsobit jinému škodu nebo jinou újmu, popřípadě alespoň procesní obtíže. O zřejmě bezúspěšné uplatňování práva jde ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o.s.ř. zpravidla tehdy, je-li již ze samotných údajů (tvrzení) účastníka nebo z toho, co je soudu známo z obsahu spisu nebo z jiné úřední činnosti nebo co je obecně známé, bez dalšího nepochybné, že požadavku účastníka nemůže být vyhověno. O zřejmě bezúspěšné uplatňování (řádného nebo mimořádného) opravného prostředku se pak jedná zejména tehdy, jestliže byl podán opožděně, osobou, která k němu není (subjektivně) oprávněna, nebo je objektivně nepřipustný, nebo jestliže (s přihlédnutím ke všemu, co je soudu známo) je bez dalšího nepochybné, že opravný prostředek nemůže být úspěšný. Pro závěr, zda se jedná ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o.s.ř. o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování práva, je třeba použít v řízení

před soudem prvního stupně, v odvolacím řízení nebo v dovolacím řízení stejná (shodná) hlediska. Je-li tedy například již ze samotných tvrzení žalobce zřejmé, že jím podané žalobě nemůže být vyhověno (a představuje-li tedy žaloba zřejmě bezúspěšné uplatňování práva), jde o zřejmě bezúspěšné uplatňování práva též v odvolacím řízení a v dovolacím řízení, aniž by tu bylo významné, co je vlastním předmětem přezkumu odvolacího nebo dovolacího soudu. Uvedený závěr vyplývá již ze samotné povahy věci; nedává dobrý procesní smysl úvaha, že předmětem odvolacího nebo dovolacího řízení je (v nemeritorních otázkách) řádně uplatněné právo žalobcem, je-li bez dalšího nepochybné, že samotné žalobě nemůže být vyhověno.

10. Žádost žalobkyně o osvobození od soudních poplatků již byla v dané věci v minulosti pravomocně zamítnuta a žalobkyni musí být z rozhodnutí obecných soudů všech stupňů při opakovaném uplatňování nároku (viz odst. 4) známo, že z její strany jde o **zřejmě bezúspěšné uplatňování práva**. Na tomto závěru nemohou jakákoli další podání žalobkyně změnit ničeho, a je proto v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 20. 1. 2010, sp. zn. I. ÚS 1439/09, i usnesením Nejvyššího soudu ze dne 13. 8. 2014, sp. zn. 22 Cdo 1939/2014, plně postačující, pokud se soud prvního stupně s opětovnou žádostí žalobkyně o osvobození od soudních poplatků přiléhavě vypořádal toliko v odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku. Všechna ustanovení o.s.ř. musí být vykládána a používána tak, aby nedocházelo k jejich zneužívání (§ 6 in fine o.s.ř.).
11. Odvolací soud proto dle § 219 o.s.ř. rozhodnutí soudu prvního stupně jako věcně správné potvrdil, a to včetně výroku o nákladech řízení (§ 146 odst. 2 věta první o.s.ř.).
12. Za situace, kdy odvolání žalobkyně nebylo vyhověno, a žalované nevznikly v odvolacím řízení žádné náklady, rozhodl odvolací soud o náhradě nákladů odvolacího řízení dle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné za předpokladu, že dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ve lhůtě do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Brno 12. července 2021

JUDr. Michal Ryška v. r.
předseda senátu